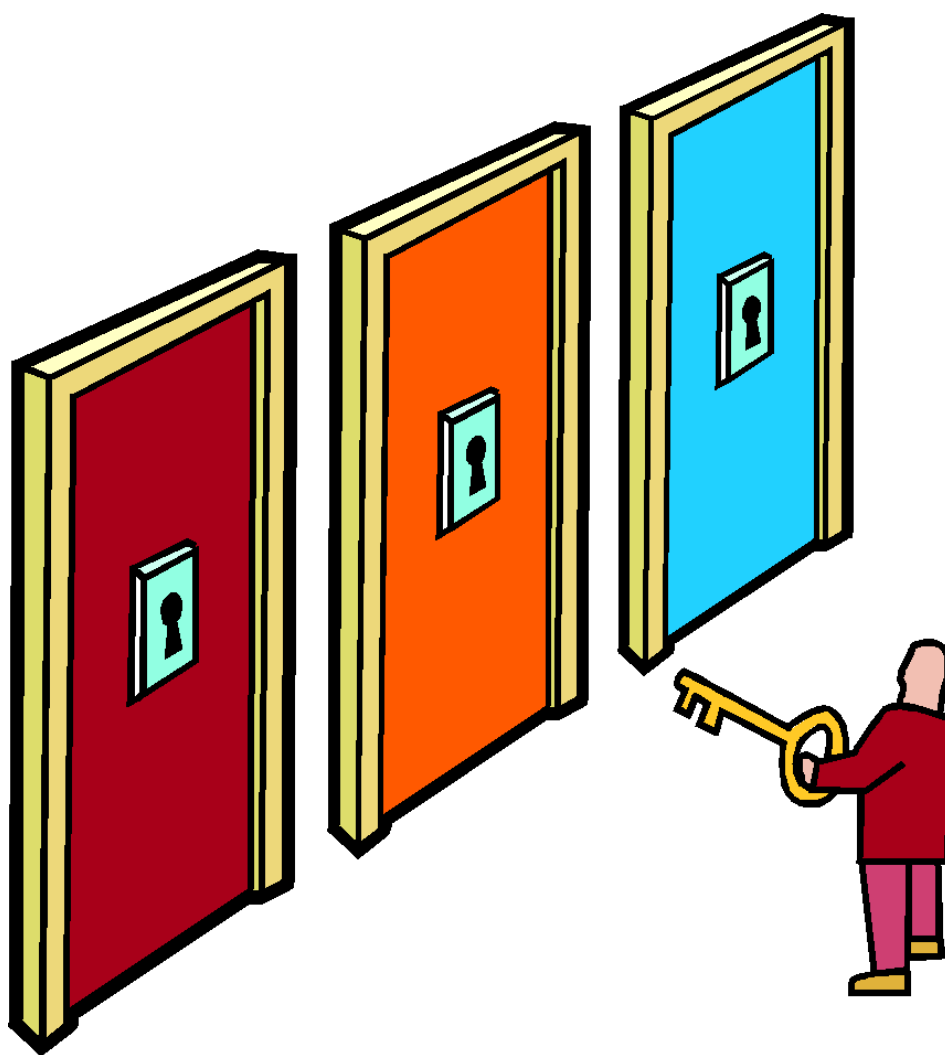

Fagkatalogen 2012-2013

Om programfag og fagvalg for elever på ST, ID og MD

Heimdal videregående skole

FORORD

Denne fagkatalogen er laget for deg som skal velge programområde og programfag for Vg2 og Vg3 på de studieforbereende utdanningsprogrammene.

Katalogen inneholder en god del generell informasjon, men vier mesteparten av plassen til beskrivelser av programfagene og reglene du må følge når du skal velge. Du kan også finne mye god informasjon om videregående opplæring på nettstedet www.vilbli.no. Informasjon om opptakskrav og videre studier på høyskole og universitet finner du på www.samordnaopptak.no

Selv om listen over fagtilbud er ganske omfattende, er det ikke hundre prosent sikkert at absolutt alle fagene blir igangsatt når høsten kommer. I siste instans er det dine og dine medelevers valg som avgjør dette. Vi håper imidlertid at så mange som mulig får sine fagønsker oppfylt.

Katalogen er også lagt ut på skolens nettsider: www.heimdal.vgs.no.

Lykke til!

INNHold

1. GENERELL INFORMASJON	s. 3
1.1. Studieforberevende utdanningsprogram	s. 3
1.2. Programområder	s. 3
1.3. Fellesfag og programfag	s. 3
1.4. Fag- og timefordeling i utdanningsprogrammene	s. 4
1.5. Fremmedspråk som fellesfag	s. 4
1.6. Matematikk: fellesfaget og programfagene	s. 5
1.7. Oversikt over programfagene	s. 5
1.8. Fritak for fag	s. 6
1.9. Bruk av karakter	s. 6
1.10. Eksamen	s. 6
1.11. Førstegangsvitnemål	s. 7
2. FAGVALGET	s. 8
2.1. Gjennomføringen av valget	s. 8
2.2. Valg av programområde på studiespesialisering	s. 8
2.3. Regler for valg av programfag på studiespesialisering	s. 8
2.4. Eksempler på gyldige kombinasjoner av programfag	s. 9
2.5. Regler for beregning av tilleggspoeng	s. 9
2.6. Studiekompetanse	s. 10
3. BESKRIVELSE AV PROGRAMFAGENE	s. 11
4. UTDANNINGSPROGRAM FOR IDRETTSFAG	s. 24
5. UTDANNINGSPROGRAM FOR MUSIKK, DANS OG DRAMA	s. 27

1. GENERELL INFORMASJON

1.1. STUDIEFORBEREDENDE UTDANNINGSPROGRAM

I Kunnskapsløftet er det tre studieforbereidende utdanningsprogram:

- utdanningsprogram for studiespesialisering
- utdanningsprogram for idrettsfag
- utdanningsprogram for musikk, dans og drama

Alle tre utdanningsprogrammene gir generell studiekompetanse og mulighet for videre studier ved høyskoler og universitet. Elever på studiespesialisering og idrettsfag kan oppnå spesiell studiekompetanse ved å velge programfag fra programområde for realfag.

1.2. PROGRAMOMRÅDER

På Vg2 og Vg3 er hvert utdanningsprogram er inndelt i ett eller flere programområder:

<i>Utdanningsprogram</i>	<i>Programområde</i>
Utdanningsprogram for idrettsfag:	Idrettsfag
Utdanningsprogram for musikk, dans og drama:	Musikk Dans* Drama*
Utdanningsprogram for studiespesialisering:	Realfag Språk, samfunnsfag og økonomi Formgivingsfag*

*) Tilbys ikke ved Heimdal videregående skole

1.3. FELLESFAG OG PROGRAMFAG

På hvert utdanningsprogram er det to typer fag: fellesfag og programfag. *I denne katalogen er alle fag oppgitt i uketimer à 45 minutter.* (Merk at i Kunnskapsløftets læreplaner og fag- og timefordelinger er timene oppgitt i årstimer i 60 minutters enheter.)

Fellesfag: Dette er felles allmenne, obligatoriske fag som inngår på hvert årstrinn.

Programfag: Programfag er fag som er spesifikke for det utdanningsprogrammet og det programområdet du velger. I utdanningsprogram for idrettsfag og for musikk, dans og drama er visse programfag *felles* for alle elever, mens andre er *valgfrie*, dvs de kan velges fra eget programområde eller fra andre studieforbereidende programområder etter bestemte regler.

I utdanningsprogram for studiespesialisering kreves det at du fordyper deg i programfag fra eget programområde, og det er bestemte krav til valg og sammensetning av fag. Noen uketimer kan også brukes til valgfrie programfag fra andre programområder.

1.4. FAG- OG TIMEFORDELING I UTDANNINGSPROGRAMMENE

Fag	Omfang i uketimer (á 45 minutter)									
	Vg1			Vg2			Vg3			Vg4 ¹
	ST	ID	MD	ST	ID	MD	ST	ID	MD	ID
<i>Fellesfag:</i>										
Norsk	4	4	4	4	4	4	6	6	6	
Fremmedspråk ²	4	4	4	4	4	4	⁷	⁷	⁷	
Engelsk	5	5	5							
Matematikk ³	5	5	5	3 ⁴	3 ⁴	3 ⁴				
Naturfag	5	5	5							
Geografi	2					2		2		
Samfunnsfag	3					3		3		
Kroppsøving	2			2			2			
Historie				2		2	4		4	6
Religion og etikk							3		3	3
<i>Programfag:</i>										
Fra eget progr.område ⁵		7	5	10	8	12	10	7	17	14
Valgfritt programfag ⁶		5	7	5	5	5	5 ⁷	5 ⁷	5 ⁷	
<i>Sum uketimer:</i>	30	35	35	30	24	35	30	23	35	23

1.5. FREMMEDSPRÅK SOM FELLESFAG

I tillegg til engelsk skal du ha et annet fremmedspråk som fellesfag. Dette kan leses på to nivåer, nivå I og nivå II. Nivå I er begynneropplæring. Nivå II bygger på nivå I. Hvis du på Vg1 leste etter nivå II, skal du fortsette med nivå II også på Vg2. På Heimdal vg skole tilbyr vi fransk, spansk og tysk som fremmedspråk, både på nivå I og nivå II. Merk at elever som får opplæring i samisk (som første- eller andrespråk), finsk (som andrespråk) eller norsk tegnspråk, er unntatt fra kravet om opplæring i fremmedspråk.

Fremmedspråk det ikke undervises i

Hvis du behersker et fremmedspråk godt eller har et annet morsmål enn norsk, svensk eller dansk, kan dette språket være ditt fremmedspråk istedenfor tysk, fransk eller spansk. Du må i så fall dokumentere kunnskaper i språket ved å avlegge en privatisteksamen. Dette gjelder også for deg som kan *samisk* (men som ikke får opplæring i det), *tegnspråk* (men ikke har det som 1. språk), eller *finsk* (men som ikke har det som 2. språk).

Obligatorisk fremmedspråk over tre år

Elever som går på Vg1 eller Vg2 i år, og som ikke har hatt annet fremmedspråk enn engelsk i grunnskolen, og som ikke er unntatt fra kravet om opplæring i faget (se over), skal i tillegg til

¹ Utdanningsprogram for idrettsfag på Heimdal videregående skole går over 4 år

² Andre fremmedspråk (fransk, spansk, tysk) nivå I eller II

³ Enten matematikk P (praktisk) eller matematikk T (teoretisk)

⁴ Må erstattes med Geofag X eller Teknologi og forskningslære X (TNFX) dersom du velger Matematikk R1 eller Matematikk S1 som programfag på Vg2.

⁵ I utdanningsprogram for idrettsfag og for musikk, dans og drama er dette *felles* programfag.

⁶ Programfag som tas fra eget eller andre studieforbereende utdanningsprogram

⁷ Elever uten 2. fremmedspråk i ungdomsskole må lese 5 timer obligatorisk fremmedspråk på Vg3.

å ha faget på Vg1 og Vg2 også ha fem uketimer på Vg3. *En konsekvens av dette er at timer til valg av programfag reduseres med fem uketimer.*

1.6. MATEMATIKK: FELLESFAGET OG PROGRAMFAGENE

I studieforberedende utdanningsprogram er fellesfaget matematikk obligatorisk med 5 timer på Vg1 (1T eller 1P) og 3 timer på Vg2 (2T eller 2P). Dersom du velger 5 uketimer matematikk som programfag på Vg2 (R1 eller S1), må du erstatte fellesfaget matematikk på Vg2 med et annet 3-timers realfag (hos oss enten Geofag X eller Teknologi og forskn.lære X).

1.7. OVERSIKT OVER PROGRAMFAGENE

PROGRAMFAG I UTDANNINGSRETNING FOR STUDIESPESIALISERING:

Programområde	Vg2		Vg3	
	Programfag	t/u	Programfag	t/u
<i>Realfag</i>	Biologi 1 (BIO1)	5	Biologi 2 (BIO2)	5
	Fysikk 1 (FYS1)	5	Fysikk 2 (FYS2)	5
	Informasjonsteknologi 1 (INF1)	5	Informasjonsteknologi 2 (INF2)	5
	Kjemi 1 (KJE1)	5	Kjemi 2 (KJE2)	5
	Matematikk for realfag R1 (MATR1)	5	Matematikk for realfag R2 (MATR2)	5
	Matematikk for samfunnsfag S1 (MATS1)	5	Matematikk for samfunnsfag S2 (MATS2)	5
	Teknologi og forskningslære X (TNFX)	3		
	Geofag X (GEOFX)	3		
<i>Språk, samfunnsfag og økonomi</i>	Internasjonal engelsk (ENGIN)	5	Engelskspråklig litteratur og kultur (ENGLI)	5
	Kommunikasjon og kultur 1 (KKK1)	5	Kommunikasjon og kultur 3 (KKK3)	5
	Psykologi 1 (PSY1)	5	Psykologi 2 (PSY2)	5
	Reiseliv og språk 1 (REIS1)	5	Reiseliv og språk 2 (REIS2)	5
	Markedsføring og ledelse 1 (MFL1)	5	Markedsføring og ledelse 2 (MFL2)	5
	Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 (ENT1)	5	Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2 (ENT2)	5
	Økonomistyring (ØKST)	5	Økonomi og ledelse (ØKLED)	5
	Sosiologi og sosialantropologi (SOSAN)	5	Politikk og menneskerettigheter (POLMR)	5
	Rettslære 1 (RTL1)	5	Rettslære 2 (RTL2)	5
			Fremmedspråk nivå 3	5

PROGRAMFAG I UTDANNINGSRETNING FOR IDRETTSFAG:

	Programfag	Vg1	Vg2	Vg3	Vg4
<i>Felles programfag</i>	Treningslære	2	3	5	
	Aktivitetlære	5	5		5
	Idrett og samfunn				5
	Treningsledelse			2	4
<i>Valgfrie programfag*</i>		5	5	5 ¹	

*) Valgfrie programfag kan enten velges fra

- Idrettsfag: toppidrett eller breddeidrett.
- Studiespesialisering: programfag fra begge programområder.
- Musikk: Musikk fordypning

PROGRAMFAG I UTDANNINGSRETNING FOR MUSIKK, DANS OG DRAMA:

	Programfag	Vg1	Vg2	Vg3
<i>Felles programfag</i>	Musikk, dans og drama	5		
	Instrumental, kor og samspill 1 og 2		5	5
	Musikk i perspektiv 1 og 2		5	5
	Instruksjon og ledelse			5
	Ergonomi og bevegelse 1 og 2		2	2
<i>Valgfrie programfag*</i>	Musikk	5		
	Musikk fordypning 1 og 2		5	5 ¹
	Lytting	2		

*) Valgfrie programfag kan også velges fra idrettsfag og studiespesialisering (se blokkskjema som deles ut over jul.)

1.8. FRITAK FOR FAG

I særlige tilfelle kan en elev fritas for fag. Søknad om fritak avgjøres av rektor.

1.9. BRUK AV KARAKTER

Det brukes tallkarakterer i alle fag med unntak av karakterer i atferd og i orden.

1.10. EKSAMEN

Eksamensprøven kan være skriftlig, muntlig, muntlig/praktisk eller praktisk.

Du finner opplysninger om eksamensformene for de forskjellige programfagene i kapittel 3. Nærmere orientering om eksamensregler for uttrekk til eksamen blir gitt senere.

¹ Elever uten 2. fremmedspråk fra ungdomsskolen, må lese 5 timer obligatorisk fremmedspråk også på Vg3.

1.11. FØRSTEGANGSVITNEMÅL

Med *førstegangsvitnemål* menes ditt *første*, opprinnelige vitnemål for fullført og bestått videregående opplæring. Tanken er at elever som kommer mer eller mindre rett fra videregående skole, og som ikke fyller mer enn 21 år i opptaksåret, skal kunne konkurrere om studieplasser på høyskoler og universiteter innenfor en "førstegangsvitnemålkvote" der eldre søkere med ulike alders-, bonus- og tilleggspoeng ikke fins. 50 % av studieplassene er derfor reservert søkere med førstegangsvitnemål. (Noen få studier har ikke slik kvote)¹

For å få påført vitnemålet en tekst som forteller at du har et *førstegangsvitnemål*, gjelder følgende:

1. Vitnemålet må være bestått og gi generell studiekompetanse
2. Du må ha gjennomført opplæringen på normal tid, dvs 3 år (4 år i noen spesielle opplæringsløp, f.eks idrettsfag ved vår skole).
3. Kravet om gjennomført opplæring på normal tid kan utvides til maks 5 år dersom følgende avbrudd kan dokumenteres:
 - a. Inntil ett år med internasjonal utveksling, folkehøgskole, verneplikt eller omsorgsarbeid.
 - b. Inntil ett år ved omvalg av Vg1 eller Vg2.
 - c. Fravær på grunn av langvarig sykdom.
 - d. Innvilget ekstra opplæringstid etter reglene i opplæringsloven § 3-1 femte ledd.
4. Førstegangsvitnemål kan bare bli utstedt én gang til den personen det gjelder. Unntaket er dersom vedkommende får endret karakter(er) på grunnlag av klage.
5. Tilleggsfag, eventuelt forbedrede karakterer i fag, vil komme med på førstegangsvitnemålet så lenge de er oppnådd innenfor det ordinære opplæringsløpet, dvs 3 år (eller 4 år for ID-elevne).

¹ Følgende studium har ikke kvote for førstegangsvitnemål:
 Politiutdanning, yrkesfaglærerstudium, desentraliserte og/eller deltids studium med minst ett års yrkespraksis som spesielt opptakskrav, 2-årig trafikklærerstudium ved Høgskolen i Nord-Trøndelag

2. FAGVALGET

I det følgende kan du orientere deg om reglene som gjelder for valg av programområde og programfag, tildeling av ekstrapoeng og om studiekompetanse. (For elever på utdanningsprogram for idrettsfag og utdanningsprogram for musikk, dans og drama, se side 24 og 27.)

2.1. GJENNOMFØRINGEN AV VALGET

Gjennomføringen av valget foregår i månedsskiftet januar-februar. Du får utdelt et såkalt ”blokkskjema” der programfagene er ordnet i kolonner. Du velger ved å krysse av for fagene du ønsker deg i blokkskjemaet. Du kan kun velge ett programfag fra hver kolonne. I god tid før valget vil du få informasjon om programfagene og reglene du må følge.

2.2. VALG AV PROGRAMOMRÅDE PÅ STUDIESPESIALISERING

Alt etter hvilket programområde og hvilke programfag du velger, vil du kunne oppnå generell eller spesiell studiekompetanse. Spesiell studiekompetanse krever bestemte fagkombinasjoner. (Les mer om studiekompetanse i punkt 2.6.). Det første du må gjøre, er derfor å bestemme deg for programområde:

Programområde for realfag:

Dette programområdet gir deg generell studiekompetanse og mulighet til å oppnå spesiell studiekompetanse med fordypning i matematikk og andre realfag. Du som velger dette programområdet, bør ha interesse og anlegg for matematikk og realfag.

Programområde for språk, samfunnsfag og økonomi:

Dette programområdet gir deg generell studiekompetanse og grunnlag for å søke mange studier ved høyskoler og universiteter. Du som velger dette området, bør ha interesse og anlegg for språk og kultur og/eller samfunnsspørsmål og økonomi.

2.3. REGLER FOR VALG AV PROGRAMFAG PÅ STUDIESPESIALISERING

Når du har valgt programområde, kan du velge programfag. Følgende betingelser må være oppfylt:

a) Minst 30 timer

Du må ha minst 30 uketimer programfag til sammen i Vg2 og Vg3. (For de som går i Vg1 eller Vg2 i år, og som ikke har hatt 2. fremmedspråk i ungdomsskolen, gjelder følgende: minst 25 uketimer programfag og 5 timer obligatorisk fremmedspråk. Se punkt 1.5)

b) 20 timer programfag fra eget programområde og 10 timer valgfrie programfag

Av de 30 timer programfag skal minst 20 timer være fra *eget programområde*. Det betyr at du må lese minimum to ulike programfag fra eget programområde *over to år*.

I tillegg må du lese 10 timer *valgfrie* programfag (eventuelt 5 timer programfag og 5 timer fremmedspråk, se punkt 1.5). Disse kan velges fra eget eller andre programområder, både fra studiespesialisering, idrett og musikk (se side 25 og 28). Se eksempler på neste side.

2.4. EKSEMPLER PÅ GYLDIGE KOMBINASJONER AV PROGRAMFAG

Eks 1: Elev med programområde realfag:

Vg2	Vg3	Kommentarer
FY1	FY2	10 timer programfag (fysikk 1+2) fra eget programområde
MATR1	MATR2	10 timer programfag (matematikk R1+R2) fra eget programområde
KJ1	KJ2	10 timer valgfritt programfag (kjemi 1+2). Her fra eget programområde.
Totalt 30 uketimer programfag.		

Eks 2: Elev med programområde språk, samfunnsfag og økonomi:

Vg2	Vg3	Kommentarer
RTL1	RTL2	10 timer programfag (rettslære 1+2) fra eget programområde
ØKST	ØKLED	10 timer programfag (økonomistyring + økonomi og ledelse) fra eget programområde
ENGIN	BIO1	10 timer valgfritt programfag (Internasjonal engelsk fra eget programområde og biologi 1 fra programområde for realfag).
Totalt 30 uketimer programfag.		

Eks 3: Elev med programområde språk, samfunnsfag og økonomi *uten 2. fremmedspråk i ungdomsskole*:

Vg2	Vg3	Kommentarer
ENGIN	ENGLI	10 timer programfag (internasjonal engelsk + engelskspråklig litteratur og kultur) fra eget programområde
KKK1	KKK2	10 timer programfag (kultur og kommunikasjon 1+2) fra eget programområde
MUF1	3FR2	10 timer (programfaget musikk fordypning (5 t.) fra utdanningsprogram Musikk, dans og drama og fremmedspråk fransk nivå II (5 t.).
Totalt 30 uketimer (25 timer programfag og 5 timer obl. fremmedspråk)		

2.5. REGLER FOR BEREGNING AV TILLEGGSPOENG

Ved opptak til videre studier på høyskole og universitet er det summen av søkerens karakterpoeng og eventuelle tilleggs-poeng som legges til grunn. (Du kan lese mer om dette på nettsidene til Samordna Opptak: <http://www.samordnaopptak.no/info/poengberegning/>)

Karakterpoengene er gjennomsnittet av alle karakterene (eventuelt middelverdiene hvis et fag har både standpunkt- og eksamens-karakter) på vitnemålet x 10. Hvis gjennomsnittskarakteren er 4,04, blir karakterpoengene altså 40,4 (4,04 x 10).

Tilleggs-poeng: Ifølge forskrift om inntak til høyskoler og universitet, kan du få inntil 4 ekstra poeng for fordypning i realfag (gjelder ikke 'X-fag') og/eller annet fremmedspråk enn engelsk. Matematikk R2 og Fysikk 2 gir 1 poeng hver. De andre realfagene gir 0,5 poeng hver. Fordypning i fremmedspråk gir 0,5 poeng. Fremmedspråk på høyeste nivå (nivå III) som bygger på fellesfag nivå II, gir 1 poeng.

Andre tilleggs-poeng: Ved opptak til noen studier gis det også tilleggs-poeng for f.eks. alder, kjønn, praksis eller for prestasjoner på opptaksprøver (Les mer på www.samordnaopptak.no).

2.6. STUDIEKOMPETANSE

Generell studiekompetanse

Generell studiekompetanse betyr at elever som har fullført og bestått et opplæringsløp i et av de tre studieforbereidende utdanningsprogrammene (studiespesialisering, idrettsfag eller musikk, dans og drama) har adgang til de fleste høyere utdanningsinstitusjoner i landet som bygger på videregående skole. Ved opptak til disse skolene er det altså karakterene som teller i konkurransen og ikke hvilke fag du har valgt. Dette gjelder f.eks:

- universitetsstudier innenfor språkfag, naturvitenskapelige fag, samfunnsvitenskapelige fag, jus, teologi, osv.
- økonomisk utdanning som Bedriftsøkonomisk institutt (BI), økonomisk-administrativ utdanning ved Høgskolen i Sør-Trøndelag
- annen høgscoleutdanning som f.eks. idrettshøgskole, sosionomutdanning, sykepleierutdanning, musikkutdanning, lærerutdanning, og de fleste andre utdanninger ved de statlige høgskolene.

NB! Vær oppmerksom på at kravene og opptaksreglene kan endre seg for noen skoler. *For å være helt sikker på hvilke regler som gjelder for den eller de utdanningsinstitusjoner du er interessert i, bør du ta kontakt med rådgiver.*

Spesiell studiekompetanse

Noen studier ved universitet og høgskoler stiller spesielle opptakskrav til søkerne. Ved siden av at opptak ofte krever en høy poengsum (gode karakterer), kreves også spesielle fag og fagkombinasjoner (som regel realfag) på Vg2 og Vg3, i noen tilfelle er det også krav om yrkespraksis eller dokumenterte ferdigheter. Du må selv undersøke hvilke opptakskrav som gjelder for studiet du er interessert i. Rådgiver vet mer om dette.

Se også nettsidene til Samordna Opptak: http://www.samordnaopptak.no/info/generell-studiekompetanse/opptakskrav/spesielle_opptakskrav/index.html

3.0 BESKRIVELSE AV PROGRAMFAGENE

Du finner mer utfyllende informasjon om programfagene på nettstedet www.vilbli.no.

3.1 Programområde for realfag

■ MATEMATIKK R (FOR REALFAG)¹

Matematikk R går lenger innenfor rene matematikkfaglige emner enn Matematikk S (se nedenfor), og kan danne grunnlag for mer krevende matematikkstudier innenfor naturvitenskap, teknologi, datafag, undervisning og økonomi.

Matematikk R1 og Matematikk R2 består hver av 5 uketimer. Matematikk R2 bygger på matematikk R1, som igjen bygger på matematikk 1T.

HOVEDOMRÅDER I R1

- Geometri
- Algebra
- Funksjoner
- Kombinatorikk og sannsynlighet

HOVEDOMRÅDER I R2

- Geometri
- Algebra
- Funksjoner
- Differensiallikninger

SLUTTVURDERING:

Det gis én standpunktarakter i R1 og én i R2.

Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen i både R1 og R2.

MERK

Det er *ikke* anledning til å kombinere programfag Matematikk S1 med programfag Matematikk R2 eller Matematikk R1 med Matematikk S2. Det er heller ikke anledning til å føre både Matematikk S og Matematikk R på samme vitnemål eller kompetansebevis.

■ MATEMATIKK S (FOR SAMFUNNSFAG)¹

Matematikk S inneholder mange av de samme hovedområdene som Matematikk R, men legger mer vekt på praktisk anvendelse av matematikken. Programfagenheten er godt egnet for elever som ønsker å spesialisere seg i andre fag, men som likevel har behov for matematiske kunnskaper.

Matematikk S1 og Matematikk S2 består hver av 5 uketimer. Matematikk S2 bygger på matematikk S1. Matematikk S1 kan velges av elever med matematikk 1T eller 1P.

¹ Elever som velger Matematikk R1 eller Matematikk S1 på Vg2, må erstatte fellesfaget matematikk 2P eller 2T med et 3-timers programfag (hos oss: Geofag X eller Teknologi og forskningslære X).

HOVEDOMRÅDER I S1

- Algebra
- Funksjoner
- Sannsynlighet
- Lineær optimering (lage matematiske modeller av praktiske problemer)

HOVEDOMRÅDER I S2

- Algebra
- Funksjoner
- Sannsynlighet og statistikk

SLUTTVURDERING:

Det gis én standpunktkarakter i S1 og én i S2

Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen i både S1 og S2.

■ FYSIKK

Fysikk tilbys som en 5-timers programfagenhet for Vg2 (Fysikk 1) og en 5-timers programfagenhet for Vg3 (Fysikk 2). Fysikk 1 bygger på fellesfagene naturfag og matematikk fra Vg1. Fysikk 2 bygger på Fysikk 1. Det forutsettes at elevene arbeider med matematikk R (se side 11) parallelt med fysikken.

FYSIKK 1 OG FYSIKK 2**FELLES HOVEDOMRÅDER:**

- Klassisk fysikk
- Moderne fysikk
- Å beskrive naturen med matematikk
- Den unge forskeren
- Fysikk og teknologi

Begge kursene inneholder historisk og filosofisk stoff, eksperimenter og teorier. Opplæringa bygger i stor grad på forsøk og øvinger. Fysikk 1 har et klart beskrivende preg.

SLUTTVURDERING:

Det gis én standpunktkarakter i Fysikk 1 og én standpunktkarakter i Fysikk 2. Vurdering av eksperimentelt arbeid inngår i standpunktkarakteren.

I Fysikk 1 kan eleven trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen.

I Fysikk 2 kan eleven trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

■ KJEMI

Kjemi tilbys som to 5-timers programfagenheter, Kjemi 1 på Vg2 og Kjemi 2 på Vg3.

Kjemi 2 bygger på Kjemi 1. Kjemifaget er ment å gi en innføring i kjemiens betydning i dagliglivet. Kjemikere er viktige bidragsytere i utviklingen av bioteknologi, nanoteknologi, medisin, farmasi, miljøfag, nye materialer og nye energikilder.

KJEMI 1

HOVEDOMRÅDER I KJEMI 1

- Språk og modeller i kjemi
- Metoder og forsøk
- Vannkjemi
- Syrer og baser
- Organisk kjemi 1

KJEMI 2

HOVEDOMRÅDER I KJEMI 2

- Forskning
- Analyse
- Organiske kjemi 2
- Redoksreaksjoner
- Materialer

SLUTTVURDERING:

Det gis én standpunktarakter i Kjemi 1 og én i Kjemi 2. I Kjemi 1 kan elevene trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen. I Kjemi 2 kan elevene trekkes ut til skriftlig eksamen eller muntlig-praktisk eksamen.

■ **BIOLOGI**

Biologi tilbys som to programfagheter: Biologi 1 på Vg2 og Biologi 2 på Vg3.

Programfaghetene er bygd opp slik at de kan velges uavhengig av hverandre, det vil si at du kan ta Biologi 2 før Biologi 1. Begge har et omfang på 5 timer i uka. Programfaghetene er strukturert i hovedområder.

BIOLOGI 1

HOVEDOMRÅDER I BIOLOGI 1

- Den unge biologen
- Cellebiologi
- Fysiologien til mennesket
- Funksjon og tilpasning
- Biologisk mangfold

BIOLOGI 2

HOVEDOMRÅDER I BIOLOGI 2

- Den unge biologen
- Energiomsetning
- Genetikk
- Bioteknologi
- Økologi
- Evolusjon

Begge fag har innslag av laboratorieforsøk og ekskursjoner. Spesielt kan nevnes et 3 dagers feltkurs i Biologi 2.

SLUTTVURDERING:

Det gis standpunktkarakter i begge fag.

I Biologi 1 kan elevene trekkes ut til muntlig prøve.

I Biologi 2 kan elevene trekkes ut til muntlig prøve eller skriftlig prøve.

■ INFORMASJONSTEKNOLOGI

Informasjonsteknologi tilbys som to 5-timers programfagenheter: Informasjonsteknologi 1 og Informasjonsteknologi 2. Disse fagene kan velges uavhengig av hverandre, det vil si at du kan ta Informasjonsteknologi 2 før Informasjonsteknologi 1.

Informasjonsteknologi er et realfag, men det har også sterke koblinger til mediefag, samfunnsfag, økonomi, språkfag og formgivingsfag. Programfaget kan derfor gi et godt grunnlag for studier innen ulike fagområder og for videreutvikling av kompetanse i yrkeslivet. Opplæringen legger vekt på å konstruere IT-løsninger, og informasjonsteknologi er derfor også på mange måter et praktisk fag.

INFORMASJONSTEKNOLOGI 1

HOVEDOMRÅDER I INFORMASJONSTEKNOLOGI 1

- Digital samtid
- Nettsteder og multimedier
- Databaser

INFORMASJONSTEKNOLOGI 2

HOVEDOMRÅDER I INFORMASJONSTEKNOLOGI 2

- Planlegging og dokumentasjon
- Programmering
- Multimedieutvikling

SLUTTVURDERING:

Elevene får standpunktkarakter i fagene.

I Informasjonsteknologi 1 kan elevene trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen.

I informasjonsteknologi 2 kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

■ GEOFAG

Vår skole tilbyr Geofag som en 3-timers programfagenhet, GEOFAG X¹. Dette faget er spesielt beregnet på elever på Vg2 som velger matematikk R1 eller S1 som programfag.

¹ Geofag X gir ikke tilleggs poeng ved opptak til høyere utdanning.

HOVEDOMRÅDER i GEOFAG X

- Jorda i forandring
- Naturkatastrofer
- Geofaglig verktøykasse

SLUTTVURDERING i GEOFAG X:

Elevene skal ha standpunktkarakter i faget.

Elevene kan trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen.

■ TEKNOLOGI OG FORSKNINGSLÆRE

Vår skole tilbyr Teknologi og forskningslære som en 3-timers programfagenhet, Teknologi og forskningslære X¹. Dette faget er spesielt beregnet på elever på Vg2 som velger matematikk R1 eller S1 som programfag.

HOVEDOMRÅDER I TEKNOLOGI OG FORSKNINGSLÆRE X:

- Den unge ingeniøren
- Den unge forskeren
- Teknologi, naturvitenskap og samfunn:

SLUTTVURDERING I TEKNOLOGI OG FORSKNINGSLÆRE X:

Elevene skal ha standpunktkarakter i faget.

Elevene kan trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen.

3.2 Programområde for språk, samfunnsfag og økonomi

■ ENGELSK

Engelsk er et programfag som består av tre ulike programfagenheter: Internasjonal engelsk, Samfunnsfaglig engelsk og Engelskspråklig litteratur og kultur. Internasjonal engelsk tilbys på Vg2. Elever som har hatt Internasjonal engelsk på Vg2 og ønsker å fortsette med engelsk på Vg3, må velge mellom 5-timerskursene Samfunnsfaglig engelsk og Engelskspråklig litteratur og kultur. Vi tilbyr den enheten som flertallet av elevene med 2ENGIN ønsker.

INTERNASJONAL ENGELSK

Denne 5-timers programfagenheten tilbys på Vg2. Faget består av tre hovedområder som igjen er delt inn i ulike emner og innbefatter både språk, litteratur, medier og kultur, i tillegg til et større fordypningsarbeid.

¹ Teknologi og forskningslære X gir ikke tilleggspoeng ved opptak til høyere utdanning.

HOVEDOMRÅDER I INTERNASJONAL ENGELSK:

- Språk og språklæring
- Kommunikasjon
- Kultur, samfunn og litteratur

ENGELSKSPRÅKLIG LITTERATUR OG KULTUR

Engelskspråklig litteratur og kultur tilbys som en 5-timers programfagenhet på Vg3. Det bygger på Internasjonal engelsk fra Vg2. Faget består av tre hovedområder som igjen er delt i ulike emner. De fleste er knyttet opp mot engelskspråklig litteratur og kultur, i tillegg til de rent språklige målene.

HOVEDOMRÅDER I ENGELSKSPRÅKLIG LITTERATUR OG KULTUR:

- Språk og språklæring
- Kommunikasjon
- Kultur, samfunn og litteratur

SAMFUNNSFAGLIG ENGELSK

Samfunnsfaglig engelsk består av tre hovedområder som igjen er delt i ulike emner. De fleste er knyttet opp mot samfunnsmessige forhold i fortid og samtid i den engelskspråklige verden, i tillegg til de rent språklige målene.

HOVEDOMRÅDER I SAMFUNNSFAGLIG ENGELSK:

- Språk og språklæring
- Kommunikasjon
- Kultur, samfunn og litteratur

SLUTTVURDERING:

For alle programfagenhetene gjelder følgende: Du får én skriftlig og én muntlig standpunkt karakter. I tillegg kan du trekkes ut til skriftlig og/eller muntlig eksamen.

■ KOMMUNIKASJON OG KULTUR

Faget Kommunikasjon og kultur består av tre 5-timers programfagenheter. På Heimdal videregående skole tilbyr vi Kommunikasjon og kultur 1 på Vg2 og Kommunikasjon og kultur 3 på Vg3. Kommunikasjon og kultur 3 bygger på Kommunikasjon og kultur 1.

KOMMUNIKASJON OG KULTUR 1**HOVEDOMRÅDER I KOMMUNIKASJON OG KULTUR 1:**

- Kultur- og kommunikasjonsteori
- Tekst
- Kommunikasjon

KOMMUNIKASJON OG KULTUR 3

HOVEDOMRÅDER I KOMMUNIKASJON OG KULTUR 3:

- gjøre rede for ulike teorier om forholdet mellom kultur og kommunikasjon
- analysere og drøfte hvordan kommunikasjon påvirker mellommenneskelige relasjoner og sosiale strukturer
- analysere og drøfte hvordan kommunikasjon påvirkes av sosiale faktorer
- drøfte sammenhengen mellom kulturelle verdier og kommunikasjonsformer innenfor og mellom kulturer

SLUTTVURDERING:

Elevene får standpunkt karakter i programfagenhetene.

I Kommunikasjon og kultur 1 kan elevene trekkes ut til muntlig eksamen.

I Kommunikasjon og kultur 3 kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen

■ PSYKOLOGI

Psykologi tilbys som to 5-timers programfagenheter: Psykologi 1 og Psykologi 2. Disse fagene kan velges uavhengig av hverandre, det vil si at du kan ta Psykologi 2 før Psykologi 1.

PSYKOLOGI 1

HOVEDOMRÅDER:

- Psykologiens historie og utvikling
- Utviklingspsykologi
- Læringspsykologi
- Psykologiens biologiske grunnlag
- Mennesket og helse

PSYKOLOGI 2

HOVEDOMRÅDER:

- Psykologien i dag
- Sosialpsykologi
- Kommunikasjon
- Helsepsykologi

SLUTTVURDERING:

Elevene får standpunkt karakter i programfagenhetene.

I Psykologi 1 kan elevene trekkes ut til muntlig eksamen.

I Psykologi 2 kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen

■ REISELIV OG SPRÅK

Reiseliv og språk tilbys som to 5-timers programfagenheter: Reiseliv og språk 1 for Vg2 og Reiseliv og språk 2 for Vg3. Reiseliv og språk 2 bygger på Reiseliv og språk 1.

REISELIV OG SPRÅK 1

Språk og kultur

- Språkferdigheter innen engelsk og et fremmedspråk knyttet opp til sosiale og reiselivsfaglige sammenhenger
- Kulturforståelse, evne til å samhandle med gjester med fra ulike kulturer og med ulike behov og ønsker

Reiselivsproduktet

- Reiselivets plass i samfunnet og næringens oppbygning nasjonalt og internasjonalt
- Markedsføring av reiselivsprodukter, og planlegging av reiser

REISELIV OG SPRÅK 2

Språk og kultur

- Presentere destinasjoner, ulik informasjon og delta i samtaler på engelsk og et annet fremmedspråk. Videreutvikle språklige ferdigheter
- Vurdere kulturelle særtrekk, bruke reiselivslitteratur og formidle emner fra kulturhistorie og kulturliv

Reiselivsutvikling

- Nasjonale og internasjonale forutsetninger for reisemønstre, reiselivsutvikling og destinasjonsutvikling
- Tilbud, etterspørsel og trender knyttet til samfunnsutviklingen
- Vern av miljø, kultur- og naturarv nasjonalt og internasjonalt

SLUTTVURDERING:

Elevene får standpunktarakter i programfagenhetene.

I Reiseliv og språk 1 kan elevene trekkes ut til muntlig eksamen.

I Reiseliv og språk 2 kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen

■ FREMMEDSPRÅK PROGRAMFAG

Neste skoleår tilbyr vi fremmedspråk som 5-timers programfag på Vg3. Du kan velge mellom tysk, fransk og spansk.

PÅ Vg3:

Alle som har gjennomført to års opplæring i fellesfaget Fremmedspråk nivå II, kan velge å fortsette på Vg3 med det samme faget på nivå III. Du kan velge mellom Tysk III, Fransk III og Spansk III. Fagene har 5 uketimer.

HOVEDOMRÅDER OG KOMPETANSEMÅL

Hovedområdene er:

- språklæring
- kommunikasjon
- språk, kultur og samfunn

SLUTTVURDERING:

For både Fremmedspråk I og Fremmedspråk III gjelder følgende:
Eleven skal ha to standpunkt karakterer, én muntlig og én skriftlig.
Eleven kan trekkes ut til skriftlig og/eller muntlig eksamen.

■ NÆRINGSLEVESØKONOMI

Næringslevesøkonomi består av to programfagenheter: Økonomistyring + Økonomi og ledelse, hver med 5 timer i uka. Økonomi og ledelse bygger på Økonomistyring.

ØKONOMISTYRING

HOVEDOMRÅDER I ØKONOMISTYRING:

- Næringslevesvirksomhet
- Betydningen av entreprenørskap og nytenking
- Digitale verktøy i økonomiske beregninger
- Førings og avslutning av regnskap
- Lønnsomhet, likviditet, finansiering
- Bedrifter og miljø
- Arbeidsmiljø

ØKONOMI OG LEDELSE

HOVEDOMRÅDER I ØKONOMI OG LEDELSE:

- Digitale verktøy i økonomiske beregninger
- Bedriftens samfunnsansvar
- Økonomisk globalisering
- Tilbud, etterspørsel og markedstilpasning
- Markedsformer
- Investeringer og kapitalbehov
- Organisasjonskultur og lederskap

SLUTTVURDERING:

Elevene får standpunkt karakter i programfagenhetene.

I Økonomistyring kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

I Økonomi og ledelse kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

■ ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING

Entreprenørskap og bedriftsutvikling tilbys som to programfagener: Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 og 2, hver med 5 timer i uka. Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 tilbys på Vg2. Programfagene kan tas uavhengig av hverandre, det vil si at du kan ta Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2 før Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1.

ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING 1

HOVEDOMRÅDER I ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING 1:

- Entreprenørskap og næringsutvikling
- Innovasjon (idéutvikling og idéprosess)
- Etablering og drift
- Utviklingsprosessen for et produkt
- Markedsvurdering og markedsstrategi
- Førings og avslutning av enkle regnskap
- Kapitalbehov

ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSETABLERING 2

HOVEDOMRÅDER I ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING 2:

- Bedriftsutvikling og verdiskaping
- Ledelse og bedriftskultur
- Lønnsomhet
- Norges rolle i et internasjonalt, økonomisk perspektiv
- Forretningskultur i internasjonale markeder

SLUTTVURDERING:

Elevene får standpunkt karakter i programfagene.

I Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 kan elevene trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen.

I Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2 kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

■ POLITIKK, INDIVID OG SAMFUNN

Programfaget Politikk, individ og samfunn består av fire programfagener: Sosialkunnskap, Samfunnsgeografi, Sosiologi og sosialantropologi, Politikk og menneskerettigheter. På Heimdal videregående skole tilbyr vi følgende programfagener: Sosiologi og sosialantropologi og Politikk og menneskerettigheter.

Programfagene kan velges uavhengig av hverandre, dvs. at det ene faget ikke nødvendigvis må tas før det andre.

SOSIOLOGI OG SOSIALANTROPOLOGI

HOVEDOMRÅDER I SOSIOLOGI OG SOSIALANTROPOLOGI:

- Samfunnsvitenskapelige tenkemåter
- Kulturforståelse

- Sosialisering
- Produksjon og arbeid
- Fordeling av goder

POLITIKK OG MENNESKERETTIGHETER

HOVEDOMRÅDER I POLITIKK OG MENNESKERETTIGHETER:

Politiske prosesser og institusjoner

- Demokrati og medborgerskap
- Internasjonale politiske systemer og aktører
- Internasjonale samarbeidsforhold og konflikter
- Menneskerettighetenes verdigrunnlag
- Menneskerettighetene i politisk praksis

SLUTTVURDERING:

For begge programfagene gjelder at elevene skal ha standpunktkarakter.

For Sosiologi og sosialantropologi gjelder at elevene kan trekkes ut til muntlig eksamen.

For Politikk og menneskerettigheter gjelder at elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

■ MARKEDSFØRING OG LEDELSE

Markedsføring og ledelse består av to programfagene: Markedsføring og ledelse 1 som tilbys på Vg2 og Markedsføring og ledelse 2 som tilbys på Vg3. Begge fagene er 5-timers programfagene. Markedsføring og ledelse 2 bygger på Markedsføring og ledelse 1.

Det legges vekt på at elevene kan jobbe selvstendig og i grupper med praktiske markedsføringsoppgaver i nær tilknytning til næringslivet, og bruke digitale hjelpemidler i arbeidet.

MARKEDSFØRING OG LEDELSE 1

HOVEDOMRÅDER I MARKEDSFØRING OG LEDELSE 1:

- Kjennetegn ved de ulike markedene og hvordan markeder kan deles inn i målgrupper.
- Psykologiske, sosiale og kulturelle forhold som påvirker kjøpsatferden
- Bedriftens virkemidler i markedsføringen, produktutvikling, merkevarebygging, prissetting, reklame og annen markedskommunikasjon
- Oppbygging av bedriftens organisasjon og utvikling av organisasjonens bedriftskultur

MARKEDSFØRING OG LEDELSE 2

HOVEDOMRÅDER I MARKEDSFØRING OG LEDELSE 2:

- Innhenting av markedsinformasjon og bruk av denne informasjonen i arbeidet med å lage en situasjonsanalyse
- Bruk av konkurransemidlene på forbrukermarkedet

- Utarbeide en strategisk markedsplan med utgangspunkt i en analyse av bedriftens styrke og svakheter, muligheter og trusler
- Personalpolitikk og ledelse
- Bedriftens samfunnsansvar både ut fra et etisk og et forretningsmessig perspektiv

SLUTTVURDERING:

Elevene får standpunkt karakter i programfagene.

I Markedsføring og ledelse 1 kan elevene trekkes ut til muntlig eksamen.

I Markedsføring og ledelse 2 kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen

■ RETTSLÆRE

Rettslære består av to programfagene: Rettslære 1 på Vg2 og Rettslære 2 på Vg3.

Programfagene er bygd opp slik at de kan velges uavhengig av hverandre, det vil si at Rettslære 2 kan tas før Rettslære 1.

Rettslære skal gi kunnskap om og forståelse for rettsreglene slik de er nedfelte i lover, forskrifter og sedvanerett, og vise hvordan lovverket er en del av kulturarven og det demokratiske systemet samfunnet er bygd på.

RETTSLÆRE 1

HOVEDOMRÅDER I RETTSLÆRE 1:

- Metodelære – lære å bruke juridisk metode for å løse rettsspørsmål
- Familierett – bl.a. inngåelse og oppløsning av ekteskap, samboerskap
- Arverett – bl.a. arv og skifte – hvem arver hva
- Arbeidsrett og likestilling – bl.a. arbeidsmiljø, likestilling og diskriminering
- Strafferett – bl.a. tyveri, legemsbeskadigelse og drap
- Rettergangsordninga – bl.a. domstolsordningen, sivile saker og straffesaker

RETTSLÆRE 2

HOVEDOMRÅDER I RETTSLÆRE 2:

- Metodelære - lære å bruke juridisk metode for å løse rettsspørsmål
- Erstatningsrett – bl.a. vilkår for å få erstatning, ansvar for barn og foreldre
- Menneskerettene – bl.a. tros- og ytringsfrihet, vern av personopplysninger
- Avtalerett – bl.a. hvilke avtaler må holdes, ugyldige avtaler og fullmakter
- Kjøpsrett og forbrukerrett – bl.a. partenes rettigheter og plikter, markedsføring samt krav ved kontraktsbrudd
- Forvaltningsrett – bl.a. inhabilitet, innsynsrett, miljøforurensning og allemannsretten

SLUTTVURDERING:

Det gis én standpunkt karakter i Rettslære 1 og én i Rettslære 2. I Rettslære 1 kan elevene bli trukket ut i muntlig eksamen. I Rettslære 2 kan elevene bli trukket ut i muntlig eller skriftlig eksamen.

FAG TIL VALG FRA ANDRE PROGRAMOMRÅDER

Du kan også velge programfag fra andre studieforberevende utdanningsprogram. Ved Heimdal videregående skole kan du velge følgende:

Fra utdanningsprogram for Musikk, dans og drama: Musikk fordypning, se s.28.

Fra utdanningsprogram for Idrettsfag: Toppidrett (Fotball), se s.25.

For elever som har valgt Fotball som ”krydderfag” på Vg1, vil det være mulig å fortsette med fotball ved å velge programfagenheten Toppidrett/Fotball på utdanningsprogram Idrett (s.25).
Elever med Musikk som ”krydderfag” på Vg1, bes ta kontakt med sin rådgiver for informasjon om hvilke muligheter de har for valg av musikk på Vg2.

4. UTDANNINGSPROGRAM FOR IDRETTSFAG

I utdanningsprogram for idrettsfag er det bare ett programområde: idrettsfag. Elevene skal totalt ha 105 uketimer fordelt over fire år. Fagene fordeler seg slik på de ulike årstrinnene:

	1. år	2. år	3. år	4. år	Totalt
Fellesfag: se tabell s.4					
Sum fellesfag	23	11	11	9	54
Felles programfag:					
Treningslære	2	3	5	0	10
Aktivitetlære	5	5	0	5	15
Idrett og samfunn	0	0	0	5	5
Treningsledelse	0	0	2	4	6
Valgfrie programfag	5	5	5	0	15
Sum programfag	12	13	12	14	51
Sum uketimer	35	24	23	23	105

Oversikt over programfag i utdanningsprogram for idrettsfag:

FELLES PROGRAMFAG PÅ VG2 OG VG3:

Du skal bruke 29 uketimer i Vg2, Vg3 og Vg4 til felles programfag.

■ AKTIVITETSLÆRE

HOVEDOMRÅDER I AKTIVITETSLÆRE:

- Idrettsaktiviteter
- Basistrening
- Friluftsliv

SLUTTVURDERING:

Elevene skal ha standpunktkarakter.

Elevene kan trekkes ut til en praktisk-muntlig eksamen.

■ TRENINGSLÆRE

HOVEDOMRÅDER I TRENINGSLÆRE:

- Treningsplanlegging
- Kroppens oppbygning og funksjon
- Treningsformer og treningsmetoder
- Trening og helse

SLUTTVURDERING:

Elevene skal ha standpunktkarakter.

Elevene kan trekkes ut til en praktisk-muntlig eksamen.

■ TRENINGSLÆDELSE

HOVEDOMRÅDER I TRENINGSLÆDELSE

- Trener og lederrollen
- Treningsledelse i praksis
- Arrangement

SLUTTVURDERING:

Elevene skal ha standpunktkarakter.

Elevene kan trekkes ut til en praktisk-muntlig eksamen etter Treningsledelse 3.

■ IDRETT OG SAMFUNN

HOVEDOMRÅDER I IDRETT OG SAMFUNN

- Organisering av idrett
- Idretten i samfunnet
- Idrettens verdigrunnlag

SLUTTVURDERING:

Elevene skal ha standpunktkarakter.

Elevene kan trekkes ut til en muntlig eksamen

VALGFRIE PROGRAMFAG PÅ VG2 OG VG3:

Du skal bruke minst 10 uketimer i Vg2, Vg3 og Vg4 til valgfrie programfag. Du kan velge å bruke timene til ytterligere fordypning i idrettsfag og/eller til felles programfag fra studiespesialisering eller fra musikk, dans og drama. *Merk:* Hvis du ikke har hatt 2. fremmedspråk på ungdomsskolen, må du lese obligatorisk fremmedspråk (5 uketimer) også på Vg3 (se pkt 1.5).

■ TOPPIDRETT

HOVEDOMRÅDER I TOPPIDRETT:

- Treningsplanlegging
- Basistrening
- Ferdighetsutvikling

SLUTTVURDERING:

Elevene skal ha standpunktkarakter.

Elevene kan trekkes ut til en praktisk-muntlig eksamen.

MERK: Dette programfaget (fotball) kan også velges av elever på ST og MU.

■ BREDDEIDRETT

HOVEDOMRÅDER I BREDDEIDRETT:

- Idrettsaktiviteter
- Basistrening
- Fysisk aktivitet og helse

SLUTTVURDERING:

Elevene skal ha standpunktkarakter.

Elevene kan trekkes ut til en praktisk-muntlig eksamen.

5. UTDANNINGSPROGRAM FOR MUSIKK, DANS OG DRAMA

Utdanningsprogram for musikk, dans og drama er inndelt i tre programområder: musikk, dans og drama. Heimdal videregående skole tilbyr fordypning i programområdet Musikk. Elevene skal totalt ha 105 uketimer fordelt over tre år. Fagene fordeler seg slik på de ulike årstrinn:

	1. år	2. år	3. år	Totalt
Fellesfag, se tabell s.4				
Sum fellesfag	23	18	13	54
Felles programfag:				
Musikk, dans og drama	5	0	0	5
Instrumental, kor og samspill 1 og 2	0	5	5	10
Musikk i perspektiv 1 og 2	0	5	5	10
Instruksjon og ledelse	0	0	5	5
Ergonomi og bevegelse 1 og 2	0	2	2	4
Valgfrie programfag:				
Musikk	5	0	0	5
Musikk fordypning 1 og 2 ¹	0	5	5	10
Lytting	2	0	0	2
Sum programfag	12	17	22	51
Sum uketimer	35	35	35	105

FELLES PROGRAMFAG PÅ VG2 OG VG3:

På Vg2 og Vg3 går det med 29 uketimer til felles programfag:

■ INSTRUMENT, KOR OG SAMSPILL

I instrument, kor og samspill skal elevene gis opplæring i to instrumenter, et hovedinstrument og et biinstrument. Det ene skal være et tangentinstrument.

HOVEDOMRÅDER I INSTRUMENT, KOR OG SAMSPILL:

- Hovedinstrument
- Biinstrument
- Besifringsspill
- Kor og samspill

¹ Faget kan også velges av elever på ST og ID

SLUTTVURDERING:

Elevene skal ha standpunktkarakter.
Obligatorisk praktisk-muntlig prøve Vg3

■ INSTRUKSJON OG LEDELSE**HOVEDOMRÅDER I INSTRUKSJON OG LEDELSE:**

- Ensembleledelse/dirigering
- Produksjonsledelse

SLUTTVURDERING:

Elevene skal ha standpunktkarakter.
Elevene kan trekkes ut til en praktisk-muntlig prøve.

■ MUSIKK I PERSPEKTIV**HOVEDOMRÅDER I MUSIKK I PERSPEKTIV:**

- Lyttetrening
- Musikkhistorie

SLUTTVURDERING:

Elevene skal ha standpunktkarakter.
Elevene kan trekkes ut til en praktisk-muntlig prøve.

■ ERGONOMI OG BEVEGELSE**HOVEDOMRÅDER I ERGONOMI OG BEVEGELSE:**

- Dans, bevegelse og idrett
- Trening og livsstil

SLUTTVURDERING:

Elevene skal ha standpunktkarakter.
Elevene kan trekkes ut til en praktisk-muntlig prøve.

VALGFRIE PROGRAMFAG PÅ VG2 OG VG3:

Du skal bruke 10 uketimer på Vg2 og Vg3 til valgfrie programfag. Du kan velge å bruke timene til ytterligere fordypning i musikk eller til programfag fra studiespesialisering eller idrettsfag (se blokkskjema som deles ut over jul). Du kan enten velge å ta samme fag over to år (5+5) eller velge nytt fag i Vg3. *Merk:* Hvis du ikke har hatt 2. fremmedspråk på ungdomsskolen, og går på Vg1 i år, må du lese fremmedspråk på Vg3 (se pkt 1.5).

■ MUSIKK FORDYPNING

HOVEDOMRÅDER I MUSIKK FORDYPNING:

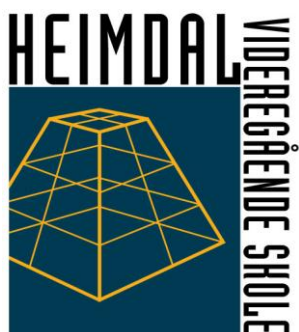
- Gehørtrening
- Arrangering og komponering
- Formidling

SLUTTVURDERING:

Elevene skal ha standpunktkarakter.

Elevene kan trekkes ut til en praktisk-muntlig prøve.

MERK: Programfaget kan også velges av elever på ST og ID.

Heimdal videregående skole
Postboks 9623 Saupstad
7478 TRONDHEIM
www.heimdal.vgs.no/